

Paavali valokeilassa

PAAVALIN IHMISKÄSITYS LUTHERIN SEKÄ NYKYTUTKIMUKSEN
NÄKÖKULMISTA

Paavalin retoriikka

- ❖ tulkittu hyvin suoraviivaisesti
- ❖ Juutalainen tausta huomioitu vasta 40-50 –luvulta lähtien
- ❖ ääripäät: kirjeiden perusteella ei voida päätellä Paavalin teologiaa vs. tekstit ehjiä, opillisia esityksiä
- ❖ Paavali näki itsensä teologina
- ❖ kirjeissä voimakas pyrkimys vaikuttaa ja vakuuttaa kuulijat kirjoittajan kannasta
- ❖ ”antiretorinen retoriikka” (1.Kor. 2:1, 4-5)

Ihminen

❖ Paavali käyttää paljon termiä *liha*, jonka merkitys on vaihdellen

1. ihminen, ruumis
2. luonnollinen, fyysinen
3. inhimillinen, ihmisenä oleminen
4. turmeltunut luonto
5. synnin ja kuoleman valtapiiriin kuuluva voima

❖ tavallinen ihminen elää ”lihassa”, mutta kristitty ”Hengessä”

Luterilainen vs. uusi perspektiivi (Room.7:14-25)

LUTHER

- ❖ Simul iustus et peccator
- hyvät teot jäävät aina vajavaisiksi
- ❖ Kamppailu lain ja synnin kanssa jatkuu
- ❖ Paavalin kuvaus henkilökohtainen

”UUSI TULKINTA”

- ❖ Kristitty elää Hengen johdatuksessa
- kykenee hyvään
- ❖ Kamppailu koskee yksilöä ennen kastetta
- ❖ Paavalin kuvaus viittaa pakanoihin

Kristityn ”oleminen Kristuksessa”

- ❖ Paavalin soteriologia eli pelastusoppi
- ❖ todellisuudessa vaikuttaa kaksi mahtia: ”*synti, liha, kuolema, paholainen*” vs. ”*Kristus ja Henki*”
- ❖ partisipaatio: ”Kristuksessa/ Herrassa”, ”Hengessä”, ”Kristuksen kautta/kanssa”, ”Kristuksessa”
- ❖ Kristus-yhteys: synnin valta siirtyy Kristukseen ja Kristuksen pyhyys kristittyyn (vaihtokauppa)
- ❖ Kristuksen valtapiiriin kuuluvana kristitty on vapaa synnistä
(Paavali ei ole kovin kiinnostunut tekosynneistä vaan syntivallan vaikutuksesta)
- ❖ kristityt muodostavat Kristuksen ruumiin
- ❖ Kristus on korvannut vanhan liiton ja lain pelastuksen ”välineenä”

Partisipaation suhde vanhurskauttamiseen

- ❖ Partisipaatio = yhteys Kristukseen
- ❖ Vanhurskauttaminen = Jumala tekee ihmisestä itselleen kelpaavan
- ❖ Paavali käyttää käsitteitä rinta rinnan, jopa samassa lauseessa
- ❖ yhteinen lähtöpiste on Kristuksen ylösnousemus
- ❖ Kristuksen kuolemassa toteutuu sovitus, ylösnousemus mahdollistaa yhteyden
- ❖ Vanhurskauttaminen toteutuu Kristus –yhteyden myötä
- ❖ Saman kolikon kaksi puolta

Paavalin etiikka

- ❖ keskinäinen yhteys, ”veljesrakkaus” (kapeampi käsite kuin ”lähimmäisen rakkaus”)
- ❖ toisten palveleminen ja auttaminen
- ❖ hyveiden noudattaminen ja paheiden välttäminen, Hengen hedelmät
- ❖ Paavalin mielestä välttämätöntä, että kristittyjen yhteys Kristukseen tulee näkyviin hyvissä teoissa
- ❖ käsitys kristitystä ihmisestä hyvin vaativa

Lopuksi

- ❖ Luther: kristitty kykenee hyvään, vaikkakin teot saadaan aikaan epätäydellisyyden vallitessa
- ❖ Room. 7 ei Lutherin mukaan ole heikkotahtoisen, vaan vahvatahtoisen kristityn kuvaus
- ❖ Paavalin ja Lutherin välillä ei suoraviivaista jatkumoa
- ❖ MUTTA eivät niin kaukana toisistaan kuin ”uusi tulkinta” antaa aluksi ymmärtää